

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 października 2016 roku - doręczoną wnioskodawcy w dniu 3 listopada 2016 roku - poprzedzającą wpis hipoteki przymusowej na podstawie art. 36 oraz art. 4, 7 i 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2016 roku, poz. 277) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego:

1. potwierdził obowiązek M. W. (1) opłacania składek z tytułu podlegania ubezpieczeniu: wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu, emerytalno-rentowemu,
2. wskazał, że do opłacenia składek za wszystkie wymienione osoby zobowiązany jest wnioskodawca oraz
3. podał wysokość zaległych należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres od 1 lipca 2012 roku do 30 września 2016 roku, które wraz z odsetkami za zwłokę liczonymi do dnia wydania decyzji wynoszą 6518,80 zł w tym:
 - na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie za okres od 1 lipca 2012 roku do 30 września 2016 roku - 2 046,00 zł, z czego odsetki liczone do dnia wydania decyzji - 282,00 zł,
 - na ubezpieczenie emerytalno - rentowe za okres od 1 lipca 2012 roku do 30 września 2016 roku - 4 472,80 zł, z czego odsetki liczone do dnia wydania decyzji - 654,00 zł.

Organ wskazał, że zaległą należność z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników wraz z należnymi odsetkami za zwłokę, liczonymi do dnia dokonania zapłaty w wysokości i na zasadach określonych ustawą z dnia 29 sierpnia 1997r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015r. poz.613 j.t. ze zmianami) należy wpłacić w ciągu 14 dni od daty doręczenia.

W przypadku niezapłacenia wymienionej należności zgodnie z art. 52 ust. 1 pkt 1 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników, art. 26 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz.963) oraz art. 65 i 67 ustawy z dnia 6 lipca 1982r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2016 r. poz. 790) oraz Dz.U. z 2009 r. nr 131, poz. 1075 art. 69 i art. 110(1) - zostanie wszczęte postępowanie o zabezpieczenie ww. należności KRUS poprzez wpis hipoteki przymusowej w księdze wieczystej nieruchomości rolnej będącej wnioskodawcy własnością.

Organ rentowy podniósł, że ubezpieczeniu społecznemu rolników podlega z mocy ustawy rolnik, którego gospodarstwo rolne obejmuje obszar powyżej 1 ha przeliczeniowego, nie podlega innemu ubezpieczeniu i nie ma prawa do renty lub emerytury.

/decyzja z dnia 20 października 2016 roku k. 353 akt KRUS/

Od powyższej decyzji M. W. (1) odwołał się w dniu 29 listopada 2016 roku wnosząc o jej uchylenie zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego. W uzasadnieniu odwołania wnioskodawca wskazał, że naliczenie przez KRUS składek według części średniego wynagrodzenia jest błędne, ponieważ rolnik ze swej pracy nie uzyskuje wynagrodzenia, co potwierdza kalkulacja uprawy (...) Izby (...).

/odwołanie k. 2-2v./

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji. Ponadto organ dodał, że na koncie wnioskodawcy figurują zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników, których odwołujący nie uregulował w przepisanych terminach. Kasa na wniosek M. W. (1) udzielała ulg umarzając odsetki od zaległości składkowych oraz udzielając układów ratalnych, które nie były realizowane przez odwołującego się. Zaległości składkowe za wcześniejsze okresy zostały zabezpieczone wpisem hipoteki.

/odpowieź organu rentowego na odwołanie k. 4 - 4 v/.

Na rozprawie w dniu 10 października 2017 roku wnioskodawca poparł odwołanie i oświadczył, że rzeczywiście od lipca 2012 roku do września 2016 roku nie płacił składek na ubezpieczenie rolników. Uważa, że nie powinienem płacić tych składek, bo brak jest opłacalności w rolnictwie i podlega pod program de minimis, dlatego też środki z Unii Europejskiej mogą być przeznaczone na uregulowanie składek. Ponadto wskazał, że otrzymał decyzję z KRUS-u, w której przyznano mu z tego programu de minimis pieniądze na opłatę składek.

Pełnomocnik KRUS wniósł o oddalenie odwołania.

/stanowiska stron e - protokół z dnia 10 października 2017 roku 00:00:48 - 00:05:05,00:08:52 - 00:14:01 - płyta CD k.29/.

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił, co następuje:

M. W. (1) podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników od dnia 1 stycznia 1989 roku.

/okoliczność bezsporna/

Wnioskodawca posiada gospodarstwo rolne o powierzchni 75100,0000 m².

/dane z księgi wieczystej k. 346 -346 v akt KRUS/

Na koncie wnioskodawczy figurują zaległości z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników, których odwołujący nie uregulował w przepisanych terminach.

/okoliczność bezsporna/

Organ rentowy na wniosek M. W. (1) udzielał ulg umarzając odsetki od zaległości składkowych oraz udzielając układów ratalnych, które nie były realizowane przez ubezpieczonego. Zaległości składkowe za wcześniejsze okresy zostały zabezpieczone wpisem hipoteki.

/okoliczność bezsporna/

Decyzją z dnia 18 grudnia 2014 roku, po rozpatrzeniu wniosku M. W. (1) z dnia 28 października 2014 roku o ponowne rozpatrzenie sprawy, wniesionego od decyzji z dnia 15 października 2014 roku znak: PT- (...) -411- (...), na podstawie art.138 § 1 pkt. 2, w związku z art.127§ 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz.U. z 2013r. Nr 267 z późn. zm.) i art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (tj. Dz. U z 2013r. poz. 1403 ze zm.) oraz rozporządzenia komisji (WE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 roku w sprawie zastosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352.) postanowiono: uchylić zaskarżoną decyzję z dnia 15 października 2014 roku, znak: PT- (...) -411- (...) w całości; umorzyć należność na ubezpieczenie społeczne rolników na funduszu emerytalno- rentowym za okres od IV kwartału 2002 roku do III kwartału 2004 roku w wysokości 2.180,60 zł. (tym odsetki za zwłokę wynoszą 860,00zł), z tego: 278,80 zł (w tym składka na ubezpieczenie emerytalno rentowe za III kwartał 2004 roku wynosi 168,80 zł natomiast odsetki za zwłokę wynoszą 110,00zł.) jest pomocą de minimis, spełniającą warunki określone w rozporządzeniu Komisji (UE) Nr (...) z dnia 18 grudnia 2013r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym.

/decyzja z dnia 18 grudnia 2014 roku k.330 -331 akt ZUS/

Odwołujący nie uregulował składek za okres od 1 lipca 2012 roku do 30 września 2016 roku.

/okoliczność bezsporna oraz przyznana przez wnioskodawcę e - protokół z dnia 10 października 2017 roku 00:00:48 - 00:05:05 - płyta CD k.29/.

Zaskarżoną decyzją z dnia 20 października 2016 roku poprzedzającą wpis hipoteki przymusowej na podstawie art. 36 oraz art. 4, 7 i 16 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2016 roku, poz. 277) Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego potwierdził obowiązek opłacania składek z tytułu podlegania ubezpieczeniu: wypadkowemu, chorobowemu i macierzyńskiemu, emerytalno-rentowemu oraz do opłacenia składek.

Organ rentowy wskazał, że zaległe należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne rolników za okres od 1 lipca 2012 roku do 30 września 2016 roku wraz z odsetkami za zwłokę liczonymi do dnia wydania decyzji stanowią ogółem kwotę 6.518,80 zł, w tym:

- na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie za okres od 1 lipca 2012 roku do 30 września 2016 roku - 2 046,00 zł, z czego odsetki liczone do dnia wydania decyzji - 282,00 zł,

- na ubezpieczenie emerytalno - rentowe za okres od 1 lipca 2012 roku do 30 września 2016 roku - 4 472,80 zł, z czego odsetki liczone do dnia wydania decyzji - 654,00 zł.

/decyzja z dnia 20 października 2016 roku k. 353 akt KRUS/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całokształt materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o załączone do akt sprawy akta Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Zgromadzone dowody nie były kwestionowane w toku postępowania, a zatem zasługują na przymiot pełnowartościowych i wiarygodnych dowodów w sprawie.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył, co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego i poczynionych na jego podstawie ustaleń faktycznych, odwołanie M. W. (2) nie jest zasadne i jako takie podlega oddaleniu.

Zgodnie z art. 4 ust 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników (t. j. Dz. U. z 2016 roku, poz. 277 ze zm.), składki na ubezpieczenie za każdego ubezpieczonego opłaca rolnik. Jeżeli działalność rolnicza jest prowadzona na rachunek kilku osób, obowiązek opłacenia składki ciąży na nich solidarnie.

Na podstawie art. 52 ust. 1 pkt 1 powołanej ustawy, w sprawach nieuregulowanych w ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, a ponadto do składek na ubezpieczenie stosuje się odpowiednio art. 12, art. 26, art. 29 § 1 i 2, art. 51 § 1, art. 55, art. 59 § 1 pkt 1, 3, 4, 8 i 9, art. 60 § 1, art. 62 § 1 i 5, art. 62b § 1 pkt 2 i § 3, art. 63 § 1, art. 72 § 1 pkt 1 i 4, art. 73 § 1 pkt 1 i 5, art. 77 § 1 pkt 2, art. 77b § 2 i 4, art. 78 § 1, § 3 pkt 3 lit. a i § 4, art. 79 § 2, art. 91, art. 97 § 1, art. 98 § 1 i § 2 pkt 1, 2 i 7, art. 100 § 1, art. 101 § 1, art. 105 § 1 i 2, art. 106 § 1 i 2, art. 107 § 1, § 1a, § 2 pkt 2 i 4 i § 3, art. 108 § 1 i 4, art. 109 § 1 i 2 pkt 1, art. 110 § 1, § 2 pkt 2 i § 3, art. 111 § 1-4 i § 5 pkt 1, art. 112 § 1, § 3, § 4 pkt 2 i § 5-7 oraz art. 118 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Z kolei z art. 26 ust. 3 i 3a pkt 2 ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2016 roku poz. 963) stanowi, iż dla zabezpieczenia należności z tytułu składek Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przysługuje hipoteka przymusowa na wszystkich nieruchomościach dłużnika, z uwzględnieniem ust. 3a i 3b. Podstawą ustanowienia hipoteki przymusowej jest doręczona decyzja o określeniu wysokości należności z tytułu składek, o odpowiedzialności zobowiązanego, osoby trzeciej lub o odpowiedzialności następcy prawnego.

Instytucja zabezpieczenia jest wykorzystywana przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego i służy zabezpieczeniu interesu budżetu państwa zanim jeszcze powstaną przesłanki do wszczęcia egzekucji administracyjnej.

W myśl zaś art. 26 ust 4 cyt. ustawy do hipoteki, o której mowa w ust. 3-3c, z uwzględnieniem ust. 5, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy - Ordynacja podatkowa, dotyczące hipoteki przymusowej.

Zgodnie z art. 65 i art. 67 ustawy o księgach wieczystych i hipotece z dnia 6 lipca 1982 r. (Dz.U. z 2017 roku poz. 1007 t.j.) w celu zabezpieczenia oznaczonej wierzytelności wynikającej z określonego stosunku prawnego można nieruchomości obciążyć prawem, na mocy którego wierzyciel może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości bez względu na to, czyją stała się własnością, i z pierwszeństwem przed wierzycielami osobistymi właściciela nieruchomości (hipoteka). Do powstania hipoteki niezbędny jest wpis w księdze wieczystej.

Natomiast z treści art. 34 §1, ustawy - Ordynacja podatkowa z dnia 29 sierpnia 1997 r. (Dz.U. z 2017 roku , poz. 201 t.j.), wynika, iż Skarbowi Państwa i jednostce samorządu terytorialnego przysługuje hipoteka na wszystkich nieruchomościach podatnika, płatnika, inkasenta, następcy prawnego lub osób trzecich z tytułu zobowiązań podatkowych powstałych w sposób przewidziany w art. 21 § 1 pkt 2, a także z tytułu zaległości podatkowych w podatkach stanowiących ich dochód oraz odsetek za zwłokę od tych zaległości, zwana dalej "hipoteką przymusową".

Przekładając powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy wskazać należy, iż zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Wnioskodawca jest właścicielem gospodarstwa rolnego o powierzchni 75100,0000 m². Od 1 stycznia 1989 roku podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników, a tym samym jest zobligowany do opłacania składek z tego tytułu na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie oraz emerytalno – rentowe.

Wobec faktu, iż wnioskodawca zalega z zapłatą składek na ubezpieczenie społeczne rolników i owa zaległość wraz z odsetkami, liczonymi na dzień 20 października 2016 roku, wynosi 6.518,80 zł, KRUS wydał decyzję, którą potwierdził obowiązek opłacania składek przez M. W. (1). Wydanie niniejszej decyzji było niezbędne, bowiem w przypadku nie uiszczenia przez wnioskodawcę wyżej wskazanej zaległości w ustawowym terminie – 14 dni, zostanie wszczęte postępowanie zabezpieczające, w toku którego zostanie ustanowiona hipoteka przymusowa w księdze wieczystej prowadzonej dla nieruchomości, będącej własnością odwołującego się. Możliwość ustanowienia hipoteki przymusowej przewidują cytowane powyżej przepisy.

Jednocześnie Sąd Okręgowy pragnie wyjaśnić, że na chwilę obecną brak prawnych uregulowań zwalniających rolników z obowiązku opłacania składek, gdyż taki obowiązek wynika wprost z wskazanej powyżej regulacji prawnej. Zatem nie było możliwe, aby wnioskodawca w sposób samowolny dokonał takiego zwolnienia, ponieważ obecnie nie ma przepisów, które znosiłyby obowiązek regulowania należności z tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym. Trudno natomiast Sądowi Okręgowemu odnieść się do akcentowanego przez skarżącego w odwołaniu i składanych pismach procesowych orzeczenia Trybunału Konstytucyjny, skoro nie wskazał ani jego sygnatury ani daty wydania. W związku z tym nie było możliwe analizowanie sytuacji wnioskodawcy w kontekście rozstrzygnięcia zapadłego przed Trybunałem w przypadku braku wskazanych danych. A co za tym idzie nie można było przychylić się do twierdzeń odwołującego się, że istnieje orzecznictwo znoszące obowiązek regulowania przez rolników należności z tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym.

Niewątpliwie rolnik, pomimo ciążącego na nim obowiązku składkowego, może korzystać ze wszelkich form pomocy jak np. program „pomoc de minimis”, którym - jak wynika z akt rentowych - wnioskodawca był objęty. Ponadto rolnik, gdy nie jest w stanie samodzielnie ponieść ciężaru należnych składek na ubezpieczenia społeczne, zawsze może wystąpić do KRUS o rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności czy też o umorzenie należności składkowych. Oznacza to, że rolnik w sytuacji braku możliwości czy też utrudnień w realizacji nałożonego przez państwo obowiązku opłaty składek może liczyć na pewne ułatwienia, a nawet na anulowanie zaległości. Jednak należy w tym zakresie złożyć wniosek do KRUS, który po przeanalizowaniu indywidualnej sytuacji wnioskodawcy podejmie w tym zakresie niezbędną decyzję.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy w Łodzi Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 477¹⁴ §1 k.p.c. oddalił odwołanie M. W. (1).

E.W.